

Hoogheemraadschap van
Delfland

ONS KENMERK
1244504

DELFT
23 februari 2016

Delfluent BV
t.a.v. de heer H de Kraa
Postbus 180
2600 AD DELFT

ONDERWERP

Toekomstagenda afvalwatersysteem Delfland

Geachte heer De Kraa,

In 2013 heeft de onderzoekscommissie PPS/AHR van de Verenigde Vergadering van het Hoogheemraadschap van Delfland een rapportage opgeleverd betreffende de toekomstbestendigheid van het DBFO-contract met Delfluent BV. De onderzoekscommissie concludeert dat het DBFO-contract toekomstbestendig is en doet daarbij een aantal belangrijke aanbevelingen voor verdere verbetering.

Als vervolg hierop heeft Delfland een serie aan vervolgonderzoeken en projecten uitgevoerd. Bij een vergelijkende businesscase tussen regio Noord en Zuid was Delfluent intensief betrokken. Na afronding van de vervolgonderzoeken heeft de Verenigde Vergadering besloten om samen met u te werken aan een toekomstagenda voor ons zuiveringscomplex. Medewerkers van uw organisaties en van Delfland hebben hier in 2015 invulling aan gegeven en een conceptversie van de *Toekomstagenda Afvalwatersysteem Delfland* opgeleverd.

In het vervolg van deze brief gaan wij als College van D&H in op de conceptversie van de toekomstagenda waarbij wij een breed kader schetsen ten aanzien van de toekomst van onze infrastructuur.

1. Belangen en ambities van Delfland

Het zuiveren van huishoudelijk afvalwater is één van de kerntaken van het waterschap. Een taak die primair is ingegeven vanuit de bescherming van mens en milieu. Het zuiveringsbeheer is via de waterketen verbonden met andere taken van het waterschap zoals de zorg voor een goede kwaliteit van het oppervlaktewater en het realiseren van droge voeten voor een ieder in ons beheergebied. Visie en ambities op ontwikkelingen in het zuiveringsbeheer worden altijd gehouden tegen onze primaire taken. Bij het vaststellen van beleid voor de zuiveringen kijken wij als dagelijks bestuur naar de volgende onderdelen:

- **Kwaliteit dienstverlening:** Na de grote investeringen in het afvalwatersysteem begin van deze eeuw voldoet Delfland aan alle gestelde eisen. Sindsdien is de kwaliteit van de dienstverlening, het zuiveren van afvalwater, onverminderd hoog. Wij verwachten dat de maatschappij in de toekomst blijvend hogere eisen zal stellen aan onze dienstverlening. Het is onze taak om hierop tijdig te anticiperen zodat de kwaliteit van dienstverlening ook onverminderd hoog zal blijven. Wij gaan ervan uit dat ook Delfluent blijft werken aan het op orde houden van de kwaliteit van

- dienstverlening en met voorstellen komt hoe Delfland kan anticiperen op de toekomstige ontwikkelingen en hogere zuiveringseisen.
- **Laagste kosten:** De kosten voor het zuiveren van afvalwater in ons beheergebied behoren tot de hoogste van Nederland. Inwoners en bedrijven in dit gebied betalen een hoog zuiveringstarief als gevolg van de noodzakelijke investeringen uit het recente verleden. Dit betekent dat Delfland de dubbele verplichting heeft om permanent te zoeken naar mogelijkheden om de kosten voor het zuiveringsbeheer te verlagen. Nieuwe investeringsbeslissingen en beleidsvoorstellen zullen altijd geplaatst worden in het perspectief op het verbeteren van de doelmatigheid en efficiency van het zuiveren van afvalwater. De kosten moeten omlaag. Wij verwachten van Delfluent dat ook zij veel energie steekt in het verlagen van de kosten voor het zuiveringsbeheer. Alleen dan zijn wij in staat zijn om het zuiveringstarief voor burgers en bedrijven in de goede richting te bewegen.
 - **Afspraken in de regio:** Het Bestuursakkoord water uit 2010 heeft een beweging op gang gebracht waarbij de partners in de waterketen intensiever samenwerken. Na een fase waarbij de partners aan elkaar moesten wennen is de samenwerking nu op volle kracht gekomen. Delfland heeft met alle gemeenten en met de buurwaterschappen afspraken gemaakt over intensievere samenwerking en concrete ambities vastgelegd. Er liggen aansprekende kansen en mogelijkheden in het verschieft om de integratie in de waterketen te verbeteren. In de noordelijke regio is Delfluent de uitvoerder van het zuiveren van afvalwater. Daarmee is Delfluent een belangrijke partner bij het verder integreren van de waterketen. Dit betekent dat Delfland, Delfluent en gemeenten op de inhoud van het werk en op de relatie blijvend zullen investeren in het samenwerkingsverband Netwerk Afvalwaterketen Delfland (NAD).

Waterbeheerplan 2016-2021 ambities en doelen

De ambities van het College van D&H uit het Coalitieakkoord *Iedereen bewust van water* zijn verankerd in ons strategisch beleidsplan, het *Waterbeheerplan 2016-2021*. In dat plan is opgenomen dat wij ervoor kiezen om de kringlopen van water, energie en grondstoffen op de lange termijn te sluiten. Hiermee wordt bevorderd dat Delfland grotendeels kan voorzien in de eigen waterbehoefte en daarmee aansluit op de ambities uit het Deltaprogramma. Belangrijke schakels in het toewerken naar onze zelfvoorzienendheid zijn het sterk verbeteren van de chemische waterkwaliteit en het technisch door ontwikkelen van onze installaties. Dit moet integraal worden uitgevoerd. Hiermee zijn wij in staat om ook voor de toekomst economische en ecologische functies te faciliteren en te ondersteunen. Daarmee vormen de zuiveringen een belangrijke schakel in een groter systeem. De toekomstagenda op het afvalwatersysteem van Delfland bekijken wij dan ook vanuit de totale ambities op het waterbeheer in ons gebied. Deze ambities hebben wij vastgelegd in het Waterbeheerplan 2016-2021 waarbij ontwikkeling van het afvalwatersysteem gezien worden in het licht van de volgende bovenliggende doelstellingen:

- Delfland heeft in 2017 een strategie vastgesteld om op een toekomstbestendige wijze kringlopen te sluiten en (nagenoeg) zelfvoorzienend te kunnen zijn in de waterbehoefte;
- Delfland vervult zijn zorgplichten door de kerntaken integraal uit te voeren en de werkzaamheden te koppelen aan een steeds sneller veranderende omgeving;
- Delfland voldoet minimaal aan de duurzaamheidsafspraken voor 2020 zoals vastgelegd in het klimaatakkoord Unie-Rijk (2010).

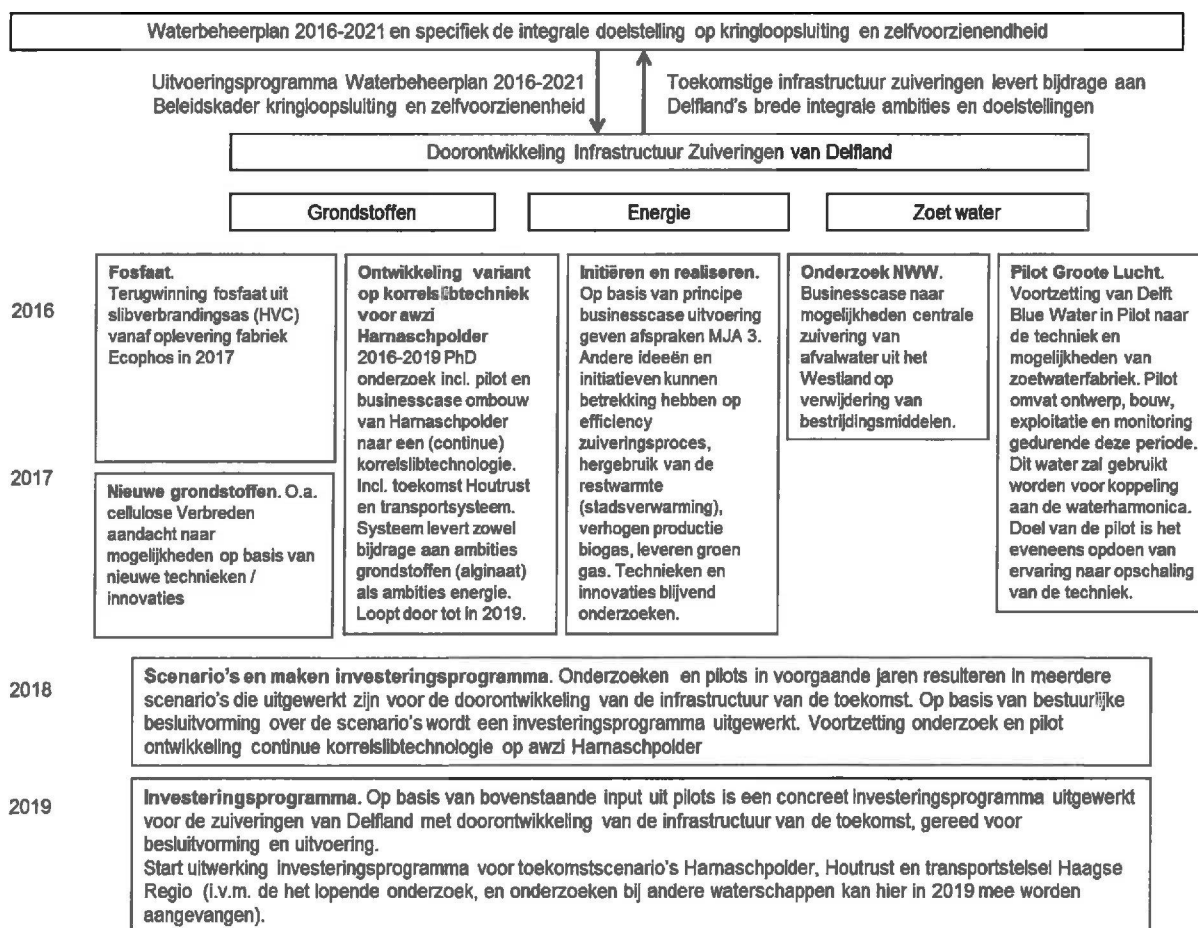
De bovenstaande ambities staan niet op zichzelf. Dit doet Delfland samen met de meest betrokken partners in de waterketen, de gemeenten, drinkwaterbedrijven en onze buurwaterschappen. Met de gemeentelijke partners hebben wij langetermijn afspraken gemaakt over de ontwikkelingen in de waterketen. In het samenwerkingsverband Netwerk Afvalwaterketen Delfland (NAD) en de Rotterdamse Samenwerking Afvalwaterketen (ROSA) zijn visies opgesteld die doorkijken naar 2050 waarin de circulaire economie aan de basis staat van de waterketen. Belangrijke richtinggevende afspraken en kader voor verdere uitwerking van beleid.

Met genoeg constateren wij dat ook in de concept Toekomstagenda Afvalwatersysteem Delfland uitwerking is gegeven aan de ambities die wij in het Waterbeheerplan en met gemeenten hebben opgesteld. Dit betekent dat Delfluent en haar aandeelhouders met eenzelfde perspectief naar de toekomst van de waterketen kijken. Hiermee ontstaan krachtige coalities van de partners in de keten die toewerken naar een gesloten waterketen.

2. Paradigmashift in het zuiveringsbeheer

Bovenstaande belangen en ambities hebben impact op de manier waarop wij aankijken tegen ons zuiveringscomplex. Hoewel het zuiveren van afvalwater zich kenmerkt door een bedrijfsmatig karakter, nopen maatschappelijke ontwikkelingen tot periodieke heroriëntatie op het totaal van de infrastructuur. Wij verwachten dat technologische, maatschappelijke en juridische ontwikkelingen een dusdanige importantie hebben dat het zuiveringsbeheer aan de vooravond staat van een grote transitie. Een technologische transitie die leidt tot een paradigmashift op de manier waarop wordt aangekeken tegen zuiveren van huishoudelijk afvalwater. Daar waar de zuiveringen in het verleden gezien werden als een afvalverwerkingsinstallatie zullen ze in de toekomst gezien worden als productiefaciliteiten voor energie, grondstoffen en zoet water. Vanzelfsprekend zal er huishoudelijk afvalwater worden gezuiverd met als achterliggend doel bescherming van mens en milieu. De zuiveringen zijn echter meer, ze dragen in grotere mate bij aan maatschappelijke doelen op het gebied van duurzaamheid, ingegeven vanuit de principes van de cyclische economie.

Deze collegeperiode willen wij de eerste stappen zetten die nodig zijn om de transitie op gang te brengen. Daarvoor zal er in 2019 een investeringsprogramma opgesteld zijn waarin deze transitie is uitgewerkt. Hierbij wordt onderscheid gemaakt naar drie inhoudelijke pijlers; grondstoffen, energie en zoet water. In onderstaand schema is op hoofdlijnen de programmering weergegeven om te komen tot dit investeringsprogramma.

Delfland is al ver met het terugwinnen van fosfor uit het afvalwater, via de sliblijn gaat HVC fosfaat terugwinnen. Wij willen komende periode onderzoeken of ook andere grondstoffen uit het afvalwater te hergebruiken zijn zoals cellulose, algiënaat en nieuwe stoffen op basis van innovatieve technieken.

Energiebesparende en energie opwekkende maatregelen neemt Delfland om de zuiveringen meer zelfvoorzienend in de eigen energiebehoefte te krijgen. Deze maatregelen moeten conform MJA3 een terugverdieneffect hebben. Het kan hierbij gaan om restwarmte, groen biogas of andere energiebronnen.

Delfland werkt al aan verschillende pilotprojecten om het effluent verder op te werken tot zoet water dat nuttig kan worden hergebruikt. Voorbeelden zijn Delft Blue Water, Pilot zoetwaterfabriek op awzi de Groote Lucht en de businesscase naar centrale verwijdering van bestrijdingsmiddelen uit het afvalwater uit het Westland op awzi Nieuwe waterweg. Kennis uit deze pilotprojecten zullen neerslaan richting definitieve investeringsbeslissingen voor alle zuiveringen van Delfland.

3. Uitgangspunten zuiveringsbeheer van de toekomst

Bij het uitwerken van de het investeringsprogramma hanteren wij de volgende richtinggevende uitgangspunten:

- De onderzoeken uitgevoerd in het project AHR-T&T leren ons dat het transportsysteem de beperkende factor is in de hoeveelheid afvalwater dat verwerkt kan worden. Het is voor ons speerpunt van beleid om komende jaren met gemeenten werk te maken van het verminderen van schoon hemelwater (afkoppelen) en rioolvreemd water dat naar de zuiveringen wordt getransporteerd. Dit is een opgave die Delfland op zich neemt. Wij willen meer ruimte krijgen in het transportsysteem waardoor andere mogelijkheden ontstaan ten aanzien van de benutting van de awzi's. Dit speerpunt past in de ambities die wij met de gemeenten delen om te investeren in klimaatadaptatie in het stedelijk gebied.
- Komende jaren willen wij onderzoek stimuleren naar de haalbaarheid van het ombouwen van awzi Harnaschpolder naar een zuiveringssysteem dat efficiënter is en bijdraagt aan onze ambities op het gebied van grondstoffen, energie en zoet water. Dit kan bijvoorbeeld zijn (continu) korrelslibtechnologie. Hierdoor ontstaat er ruimte op awzi Harnaschpolder. Dat biedt vervolgens weer kansen voor diverse nieuwe ontwikkelingen, bijvoorbeeld het verwerken van extra afvalwater of de productie van zoet water.
- Aan de basis voor de besluitvorming over het investeringsprogramma voor de zuiveringen moet een sluitende financiering liggen. Hier ligt een grote uitdaging en ambitie, de investeringen naar een toekomstbestendige infrastructuur moet passen binnen een tariefstructuur die zeer gematigd is. Het uiteindelijke doel voor de lange termijn is dat de kosten voor het zuiveren van afvalwater omlaag gaan en daarmee voor de lange termijn ook de zuiveringsheffing.
- Om een goede sluitende financiering te realiseren is het voor ons bespreekbaar om over de tijdshorizon van het DBFO-contract te kijken. Een nieuw investeringsprogramma moet er immers voor zorgen dat de awzi's ook ver na 2033 up to date zijn en dat die een bijdrage leveren aan de beginselen van circulaire economie. Dit betekent ook dat wij, binnen de grenzen van wettelijke mogelijkheden, samen met Delfluent en haar aandeelhouders willen kijken naar nieuwe propositities ten aanzien van de herinvestering, financiering en exploitatie van de awzi's van Delfland.
- Met de uitwerking naar een nieuw investeringsprogramma voor de awzi's van Delfland neemt de complexiteit van de samenwerking toe. Aan de ene kant is Delfland opdrachtgever aan Delfluent via het DBFO-contract. Aan de andere kant wil en kan Delfland de ontwikkelingen in het zuiveringsbeheer niet alleen realiseren. Daarom vinden wij het belangrijk om een duidelijke scheiding aan te brengen in de samenwerking die wij hebben binnen en buiten het DBFO-contract. Voor onderwerpen die binnen het DBFO-contract spelen hanteren wij de huidige samenwerkingsstructuur. Voor uitvoering van onderzoeken die de komende jaren leiden tot een nieuw investeringsprogramma kunnen wij ons voorstellen dat er

hiervoor een aparte projectorganisatie wordt ingesteld met Delfland, Delfluent en Evides.

- De samenwerking voor de komende jaren moet altijd passen binnen de daartoe gestelde wettelijke kaders. Onze samenwerking op de ontwikkeling van de toekomstagenda zullen wij daarop blijven toetsen en herijken als dat nodig blijkt.

4. Afrondend

Interessante en uitdagende ontwikkelingen op het gebied van zuiveringsbeheer en het sluiten van de waterketen wachten op uitwerking. Graag vernemen wij van Delfluent en haar aandeelhouders hoe zij aankijken tegen de toekomstige ontwikkelingen in de waterketen. Op welke manier zij de eigen bijdrage op het gebied van de investeringen in de infrastructuur van de toekomst ziet, het verlagen van de kosten voor de inwoners van het gebied, de relatie tot het DBFO-contract en de samenwerking met gemeenten en andere ketenpartners. Graag ontvangen wij een schriftelijke reactie op onze brief en gaan daarna graag met elkaar gesprek om te verkennen hoe vervolgstappen eruit gaan zien.

Hoogachtend,
namens het College van Dijkgraaf en Hoogheemraden
de secretaris-directeur

mr. drs. P.I.M. van den Wijngaart

de dijkgraaf, loco

mr. M.A. Houtzager

